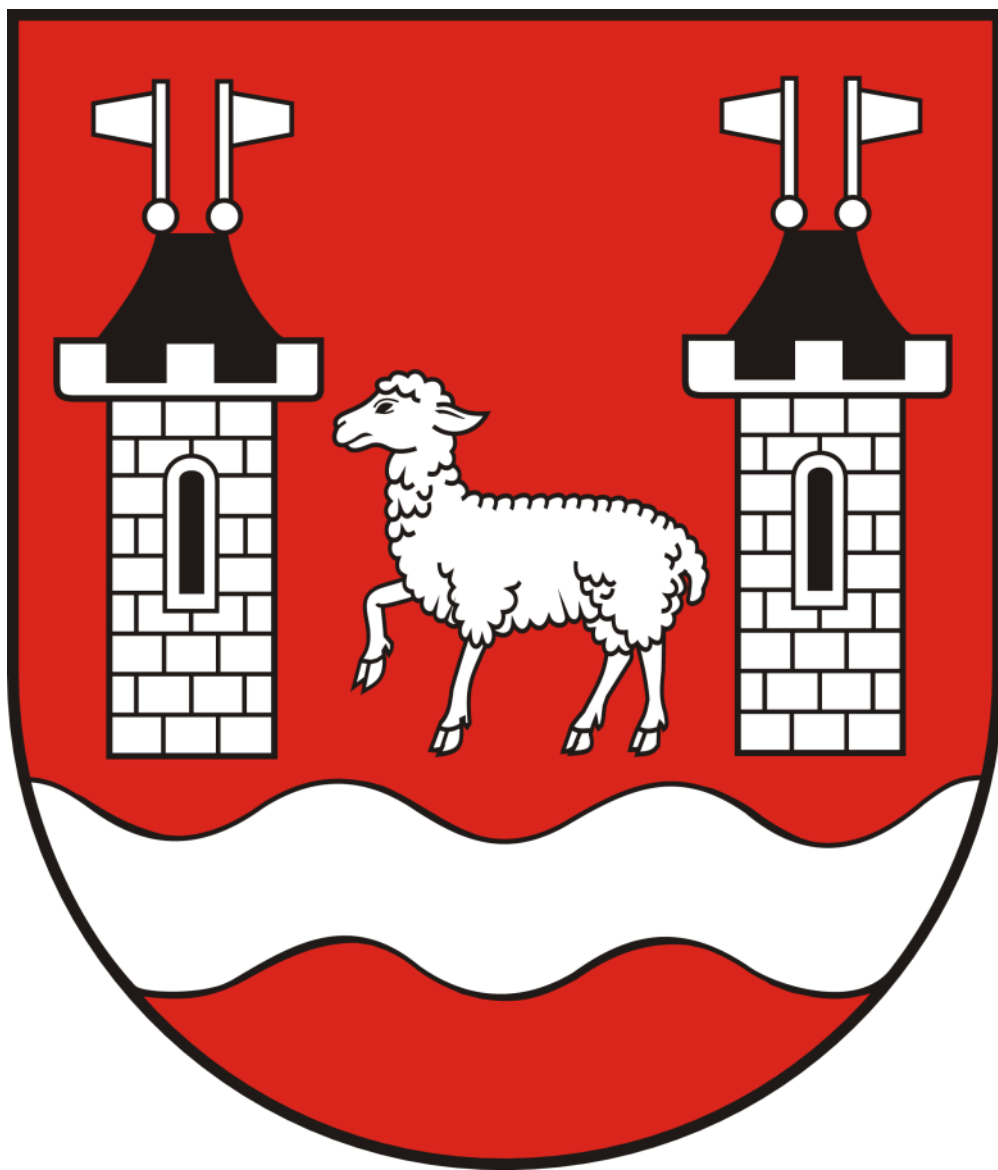

Podsumowanie

Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko
Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Piaseczyńskiego
na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2031

WYKONAWCA:

EKOSTANDARD
Pracownia Analiz Środowiskowych

Ul. Wiązowa 1B/2, 62-002 Suchy Las
www.ekostandard.pl
email: ekostandard@ekostandard.pl
tel. 505-006-914, (61) 812-55-89

AUTORZY OPRACOWANIA:

Robert Siudak
Katarzyna Korniluk

1) PODSTAWY PRAWNE

Bezpośrednią delegację dla postępowania administracyjnego w sprawie przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w prawodawstwie polskim stanowi art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) dokonującej w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz. U. UE. L. z 2012 r. Nr 26, str. 1 z późn. zm.),
- Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. U. UE. L. z 2001 r. Nr 197, str. 30),
- Dyrektywa 2003/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. przewidująca udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniająca w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywę Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz. U. UE. L. z 2003 r. Nr 156, str. 17 z późn. zm.),
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. UE. L. z 1992 r. Nr 206, str. 7 z późn. zm.),
- Dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. U. UE. L. z 2003 r. Nr 41, str. 26),

Poza ww. aktami prawnymi, postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko regulują dodatkowo m.in.:

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 t.j. z późn. zm.),
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 t.j. z późn. zm.).

Art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 t.j. z późn. zm.) określa zakres podsumowania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

2) USTALENIA ZAWARTE W PROGNOZIE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Przedmiotem Prognozy jest *Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Piaseczyńskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2031*.

Prognoza oddziaływania na środowisko została wykonana z uwzględnieniem zakresu określonego w art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 t.j. z późn. zm.).

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie oraz z Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Warszawie, zgodnie z wymaganiami art. 53 ww. ustawy.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Piaseczyńskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2031, zwany dalej Programem ochrony środowiska, przygotowany został w oparciu o założenia zawarte w następujących dokumentach:

- Ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.);
- *Wytyczne do opracowywania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska* opracowane przez Ministerstwo Środowiska;
- Zaktualizowane załączniki do Wytycznych do opracowywania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska opracowane przez Ministerstwo Klimatu.

Program spełnia wymagania zawarte w ww. Wytycznych.

Ponadto podczas opracowywania Programu ochrony środowiska uwzględniono założenia zawarte w wojewódzkich i powiatowych programach sektorowych i istniejących planach rozwoju.

Nadrzędnym celem Programu ochrony środowiska jest długotrwały, zrównoważony rozwój powiatu, w którym kwestie ochrony środowiska są rozważane na równi z kwestiami rozwoju społecznego i gospodarczego. Opracowanie oraz uchwalenie dokumentu przez Radę Powiatu przyczyni się do poprawy jakości środowiska naturalnego, poprawy jakości życia mieszkańców oraz do zrównoważonego rozwoju.

Przeprowadzając analizę potencjalnego oddziaływania Programu na środowisko przyrodnicze odniesiono się do poszczególnych zadań zaproponowanych w dokumencie. W stosunku do każdego przedsięwzięcia zaplanowanego w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Piaseczyńskiego na lata 2024-2027 z perspektywą na do roku 2031 przeanalizowano potencjalne oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego (wody, powietrze, klimat, klimat akustyczny, powierzchnię ziemi, rośliny

i zwierzęta, różnorodność biologiczną, zasoby naturalne, krajobraz). Rozważono także potencjalne oddziaływanie na zdrowie ludzi, obiekty zabytkowe oraz dobra materialne.

Wdrożenie Programu nie przyczyni się do powstania nowych zagrożeń lub uciążliwości dla środowiska, a prawidłowa realizacja Programu przyniesie wymierny efekt ekologiczny, chociażby poprzez podniesienie świadomości społeczeństwa na temat problematyki ochrony środowiska. Realizacja ww. projektu nie spowoduje ingerencji i przekształceń w środowisku naturalnym o wysokich walorach przyrodniczych, nie wpłynie negatywnie na obszary chronione, cenne przyrodniczo.

Zadaniem prognoz, wykonywanych na najwcześniejszym etapie planowania i podejmowania decyzji, jest przede wszystkim zidentyfikowanie możliwości wystąpienia oddziaływań na środowisko oraz określenie ich przybliżonej siły i kierunku po to, by umożliwić skorygowanie celów i założeń rozpatrywanego dokumentu, aby jego potencjalne oddziaływania negatywne (zwłaszcza te najsilniejsze) mogły ulec zmniejszeniu, a oddziaływania pozytywne (zwłaszcza te najsłabsze) zwiększeniu.

Negatywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze przedsięwzięć zawartych w Programie ograniczać się będzie w większości przypadków jedynie do etapu realizacji inwestycji (etapu prac budowlanych związanych z planowaną inwestycją), który wiąże się zazwyczaj z podwyższoną emisją hałasu, emisją spalin z maszyn budowlanych czy też zwiększoną emisją pyłów. Negatywne oddziaływania na środowisko przyrodnicze związane z etapem realizacji inwestycji są oddziaływaniami krótkotrwałymi, odwracalnymi, o bardzo lokalnym charakterze. Na etapie eksploatacji oddziaływania negatywne na środowisko będą znikome, prawdopodobnie mniejsze w stosunku do stanu obecnego.

Oddziaływania skumulowane będą związane z jednoczesną realizacją kilku zadań w tym samym czasie, na sąsiadujących terenach (akumulacja wpływów w czasie i przestrzeni). Związane będą z okresowym zwiększeniem hałasu i zanieczyszczenia powietrza związanego z etapem prac budowlanych. Należy jednak podkreślić, że natężenie i zakres przewidywanych oddziaływań skumulowanych będzie niewielkie. Będą to oddziaływania krótkoterminowe, ograniczone do czasu trwania prac budowlanych.

Nie zidentyfikowano oddziaływań skumulowanych wynikających z realizacji innych programów lub planów na tym terenie, w tym samym czasie.

Oddziaływania wtórne zachodzącą najczęściej w sytuacji wzrostu jednej emisji, powstającej w związku z ograniczeniem innej. Określenie wtórnych oddziaływań w makroskalowych prognozach, sporządzanych na potrzeby dokumentów strategicznych, biorąc pod uwagę ich zasięg oraz stopień ogólności, jest albo w ogóle niemożliwe, albo obarczone zbyt dużą niepewnością, jak również niecelowe na tak wczesnym etapie planowania.

Prognoza proponuje szereg działań minimalizujących potencjalnie negatywne skutki realizacji *Programu*. Są to działania organizacyjne i techniczne, których realizacja może zminimalizować potencjalnie negatywne oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Piaseczyńskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2031 został sporządzony w układzie jednowariantowym. Dokument nie zawiera propozycji zadań alternatywnych dla realizacji celów *Programu*.

Wobec powyższego przyjęto, że dalszy rozwój powiatu piaseczyńskiego może przebiegać w dwóch scenariuszach tj. realizacji oraz odstąpienia od realizacji *Programu*. Wariant polegający na zaniechaniu realizacji *Programu* to tzw. wariant 0. Wariant 0 nie oznacza, że nic się nie zmieni, ponieważ brak realizacji inwestycji może także powodować negatywne konsekwencje środowiskowe.

3) OPINIE WŁAŚCIWYCH ORGANÓW

Zgodnie z art. 54. ust. 1, w związku z art. 57 ust. 1 pkt 2 i art. 58 ust. 1 pkt 2 *ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, projekty programów ochrony środowiska wraz z prognozą oddziaływania na środowisko opiniowane są przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska i wojewódzkiego inspektora sanitarnego. Niniejsza prognoza oddziaływania *Programu* na środowisko podlega opiniowaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie. Przedmiotowe dokumenty zostaną także udostępnione społeczeństwu w celu zapewnienia jego udziału w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Starosta piaseczyński, reprezentowany przez Pana Roberta Siudaka, pismami z dnia 25.10.2023 r. zwrócił się do Wojewódzkiego Państwowego Inspektora Sanitarnego w Warszawie oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu *Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Piaseczyńskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2031*.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie pismem (WOOS-III.411.374.2023.JDR.2) z dnia 07.03.2024 r., z wymaganiami art. 53 ww. ustawy. W opinii ww. organu zakres Prognozy oddziaływania na środowisko *Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Piaseczyńskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2031* powinien być zgodny z art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 wyżej cytowanej ustawy. Ponadto Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu zalecił szczególne uwzględnienie niżej wymienionych wskazań:

W prognozie powinien być przedstawiony wpływ realizacji postanowień sporządzanego dokumentu na wszystkie formy ochrony przyrody wymienione w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, z uwzględnieniem wpływu planowanych działań na cele i przedmioty ochrony, integralność oraz spójność sieci obszarów Natura 2000. W szczególności na obszary Natura 2000: Stawy w Żabieńcu PLH140039, Natura 2000 Łąki Solecie PLH140055 oraz Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły PLB140004. Należy wskazać cele ochrony (cele działań ochronnych) wskazane w planach działań ochronnych, na zachowanie powiązań sieci obszarów i obiektów chronionych, dla rezerwatów przyrody: Biele

Chojnowskie, Obory, Chojnów, Skarpa Oborska, Łęgi Oborskie, Olszyna Łyczyńska, Pilawski Grąd, Łoś, Las Pęcherski, Skarpa Jeziorki, Łachy Brzeskie, Wyspy Świdierskie, Wyspy Zawadowskie, Uroczysko Stephana oraz rezerwat Las Kabacki im. Stefana Starzyńskiego i ich wpływ na utrzymanie pełnionej przez obszar chronionego krajobrazu funkcji korytarzy ekologicznych oraz na ochronę ekosystemów leśnych, lądowych i wodnych, na chronione gatunki roślin, zwierząt i grzybów oraz krajobraz i klimat.

Mazowiecki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Warszawie pismem z dnia 21.11.2023 r. (znak: ZS.7040.175.2023) uzgodnił zakres i stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu.

Starosta piaseczyński reprezentowany przez Pana Roberta Siudaka pismami z dnia 12 listopada 2024 r. zwrócił się do Wojewódzkiego Państwowego Inspektora Sanitarnego w Warszawie o zaopiniowanie Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Piaseczyńskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2031 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko.

Wojewódzki Państwowy Inspektor Sanitarny w Warszawie, pismem z dnia 13 grudnia 2024 r. (znak ZS.7040.132.2024) wydał pozytywną opinię do *projektu Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Piaseczyńskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2031* wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Realizacja Programu przyczyni się bowiem do długotrwałego, zrównoważonego rozwoju gminy, w którym kwestie ochrony środowiska będą rozważane na równi z kwestiami rozwoju społecznego i gospodarczego, ponadto w prognozie oceniono wpływ realizacji dokumentu na środowisko, zgodnie z zakresem i stopniem szczegółowości uzgodnionym przez Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie zaopiniował projekt *Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Piaseczyńskiego na lata 2024-2027 z perspektywą z perspektywą do roku 2031* na prośbę Starosty piaseczyńskiego reprezentowanego przez Pana Roberta Siudaka, który zwrócił się do organu pismem z dnia 12 listopada 2024 r. o zaopiniowanie projektów. W odpowiedzi z dnia 24 stycznia 2025 r. (znak: WOO-III.410.862.2024.JD) organ przekazał następujące uwagi przedstawione w tabeli 1.

Tabela 1. Uwagi wniesione przez Regionalnego Dyrektora Środowiska oraz sposób ich uwzględnienia.

Lp.	Treść uwagi	Sposób uwzględnienia
1.	<u>W odniesieniu do rezerwatów przyrody.</u> W projekcie POŚ oraz w prognozie dla poniższych rezerwatów brakuje informacji na temat obowiązujących zarządzeń w sprawie zadań ochronnych:	Zarówno w POŚ jak i w prognozie przedstawiono zadania ochronne dla wskazanych w piśmie rezerwatów według aktualnych rozporządzeń Regionalnego Dyrektora

1) dla rezerwatu Las Pęcherski obowiązują zadania ochronne – zarządzenie Nr 4 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 8 kwietnia 2024 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Las Pęcherski; 2) dla rezerwatu Łachy Brzeskie obowiązują zadania ochronne – zarządzenie Nr 6 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 10 kwietnia 2024 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Łachy Brzeskie; 3) dla rezerwatu Wyspy Świdurskie obowiązują zadania ochronne – zarządzenie Nr 7 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 10 kwietnia 2024 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Wyspy Świdurskie; 4) dla rezerwatu Wyspy Zawadowskie obowiązują zadania ochronne – zarządzenie Nr 8 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 10 kwietnia 2024 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Wyspy Zawadowskie.	Ochrony Środowiska w Warszawie.
<u>W odniesieniu do obszarów Natura 2000.</u> W projekcie POŚ: 1) Należy w opisie obszaru Natura 2000 Stawy w Żabieńcu PLH140039 usunąć zapis na str. 156 „obowiązujący do 31.12.2099 roku”; 2) Należy poprawić tabelę 33 na str. 159 – dla obszaru Natura 2000 Stawy w Żabieńcu PLH140039 obowiązuje zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 20 grudnia 2023 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Stawy w Żabieńcu PLH140039 (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2023 r. poz. 14810), w którym doprecyzowano cele działań ochronnych dla przedmiotów ochrony obszaru;	Zarówno w POŚ jak i w prognozie przedstawiono cele, działania i zadania ochronne dla wskazanych w piśmie obszarów Natura 2000 według aktualnych rozporządzeń Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie. W projektach dokumentów usunięto również zbędne zapisy.

3) Należy w opisie obszaru Natura 2000 Łąki Soleckie PLH140055 usunąć zapis na str. 161 „obowiązujący do 31.12.2099 roku”; 4) Należy poprawić tabelę 36 na str. 165 – dla obszaru Natura 2000 Łąki Soleckie PLH140055 obowiązuje zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 12 grudnia 2023 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łąki Soleckie PLH140055 (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2023 r. poz. 14806), w którym doprecyzowano cele działań ochronnych dla przedmiotów ochrony obszaru; 5) Należy poprawić tabele 37 na str. 167 – nie zostały tam wpisane wszystkie działania ochronne dla siedlisk 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion); 6) W celu ujednolicenia dokumentacji należy dla obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły PLB140004 przedstawić tabele z opisem zagrożeń, celów działań ochronnych oraz działań ochronnych. Należy uwzględnić obowiązujące zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 12 czerwca 2023 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły PLB140004 (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2023 r. poz. 7187), w którym doprecyzowano cele działań ochronnych dla przedmiotów ochrony obszaru. Wszystkie powyższe uwagi analogicznie należy poprawić w prognozie oddziaływania na środowisko.	
--	--

Starosta piaseczyński reprezentowany przez Pana Roberta Siudaka zwrócił się ponownie do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie o zaopiniowanie poprawionego projektu *Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Piaseczyńskiego na lata 2024-2027 z perspektywą z perspektywą do roku 2031* wraz z prognozą pismem z dnia 21 marca 2025 r. Organ zaopiniował projekty dokumentów bez uwag w piśmie z dnia 13 maja 2025 r. (WOOŚ-III.410.862.2024.JD.3).

4) Uwagi i wnioski zgłoszone podczas konsultacji społecznych

Projekt *Programu ochrony środowiska dla powiatu piaseczyńskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2031* wraz z prognozą oddziaływania na środowisko został udostępniony społeczeństwu w celu zapewnienia jego udziału w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W dniu 20.11.2024 r. zostało opublikowane obwieszczenie o możliwości udziału społeczeństwa w opracowywaniu projektu pn. „*Program Ochrony Środowiska dla powiatu piaseczyńskiego na lata 2024–2027 z perspektywą do roku 2031*” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko ww. dokumentu.

W ramach konsultacji społecznych obwieszczenie wraz z projektem dokumentu opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Piasecznie na stronie internetowej pod adresem <https://bip.piaseczno.pl/public/>. Składanie uwag było możliwe w dniach 21.11.2024 r. - 11.12.2024 r.

Do *Programu ochrony środowiska dla Powiatu Piaseczyńskiego na lata 2024–2027 z perspektywą do roku 2031* nie wniesiono żadnych uwag, opinii lub propozycji ze strony społeczeństwa.

5) Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone

Postępowanie transgraniczne nie było wymagane i nie zostało przeprowadzone. Stwierdzono, że w przypadku *Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Piaseczyńskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2031* nie ma potrzeby przeprowadzania postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, a skutki realizacji założeń *Programu* nie będą miały znaczenia transgranicznego.

Organy opiniujące prognozę oddziaływania na środowisko (Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie i Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Warszawie) nie wniosły w tym zakresie zastrzeżeń.

6) Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzenia monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Zgodnie z wymogami dyrektyw i obowiązujących przepisów prawa w prognozie zaleca się prowadzenie monitoringu efektów realizacji założeń *Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Piaseczyńskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2031* w zakresie opisanym poniżej.

Celem monitoringu jest opisanie zmian stanu środowiska w wyniku realizacji założeń *Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Piaseczyńskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2031* i sprawdzenie, czy założone środki łagodzące przyniosły spodziewany efekt. W tym celu należy wykorzystać funkcjonujący na terenie województwa system monitoringu środowiska przyrodniczego prowadzony przez różne instytucje.

Monitoring efektów realizacji Programu powinien obejmować wskaźniki wskazane w dokumencie.

Kontrola i monitoring realizacji celów i zadań Programu będzie obejmować określenie stopnia wykonania działań:

- określenie stopnia realizacji przyjętych celów;
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami a ich wykonaniem;
- analizę przyczyn rozbieżności

Proponuje się dokonywanie analizy skutków realizacji postanowień Programu w zakresie oddziaływania na środowisko z częstotliwością raz na dwa lata.